

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (Liudmila Holevițcaia)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Iulia Cimpoi, Aliona Danilov, Ion Secrieru)

ÎNCHEIERE

12 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Svetlana Filincova

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de întreprinderea cu capital străin „Transcontent” societate cu răspundere limitată, reprezentată de Victor Calancea,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de întreprinderea cu capital străin „Transcontent” societate cu răspundere limitată împotriva Serviciului Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală mun. Chișinău, intervenient accesoriu Departamentul de înregistrare și licențiere a unităților de drept a Agenției Servicii Publice cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 20 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de întreprinderea cu capital străin „Transcontent” societate cu răspundere limitată și a fost menținută hotărârea din 01 septembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care acțiunea depusă de întreprinderea cu capital străin „Transcontent” societate cu răspundere limitată a fost respinsă,

constată:

La 08 octombrie 2015, întreprinderea cu capital străin „Transcontent” societate cu răspundere limitată (denumirea prescurtată ÎCS „Transcontent” SRL) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului Fiscal Principal de Stat cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a menționat că, IFS a întocmit actul de control nr. 5-669767 din 18 noiembrie 2014, actul de control 1-659418 din 04 decembrie 2014 și a emis decizia nr. 2356/p/1 din 23 decembrie 2014 și decizia nr. 36 din 12 februarie 2015, pe motiv că ÎCS „Transcontent” SRL practică activitate de organizare și desfășurare a jocurilor de noroc.

Reclamanta a considerat că actele administrative nominalizate urmează a fi anulate, deoarece IFS eronat a constatat că ÎCS „Transcontent” SRL practică activitate de organizare și desfășurare a jocurilor de noroc. Or, ÎCS „Transcontent” SRL nu dispune de servere și nu preia mize, ci exercită lucrări de preluare a semnalului video și transmitere a acestuia unei terțe companii, fapt confirmat prin

contractul nr.14012 din 01 septembrie 2013 privind acordarea serviciilor de video, încheiat cu compania Interstarro Limited.

Respectiv, serviciile prestate de ÎCS „Transcontent” SRL nu cad sub incidența Legii nr. 285 din 18 februarie 1999, ci a Legii nr. 241-XVI din 15 noiembrie 2007 cu privire la comunicațiile electronice și acordurile internaționale la care Republica Moldova este parte.

ÎCS „Transcontent” SRL a opinat că reglementarea genului de activitate care o desfășoară urmează a fi tratat prin prisma art. 2 lit. (k) din Legea nr. 260 din 27 iulie 2006 (Codul audiovizualului).

Reclamanta a profilat că la efectuarea controlului fiscal nu au fost stabilite elemente de primire a mizelor sau jetoane de joc, care sunt neapărate la desfășurarea jocurilor de noroc, precum și nici nu au fost prezente careva plăți preconizate pentru achitarea sumelor de bani ce ar putea fi câștigate. Această circumstanță confirmă faptul că ÎCS „Transcontent” SRL nu desfășoară activitatea jocurilor de noroc. Prin urmare, deciziile IFS se bazează exclusiv pe presupuneri expuse în actul controlului tematic.

La fel, reclamanta a evocat că prin controlul fiscal efectuat privind corectitudinea calculării și transferării la buget a impozitelor și taxelor de către ÎCS „Transcontent” SRL nu a fost constatată nicio încălcare la calcularea și transferarea la buget a impozitelor și taxelor.

Mai mult decât atât, autoritatea administrativă a făcut trimitere în actul de control la dispozițiile art. 45¹ alin. (5) din Legea nr. 285/1999 cu privire la jocurile de noroc, care reglementează „importul jocurilor de noroc”. Însă, reclamantul ÎCS „Transcontent” SRL nu importă, ci exportă servicii video la cerere, servicii oferite în baza de contract. Astfel, autoritatea administrativă a invocat o normă legală care nu are tangență cu genul de activitate al reclamantei.

ÎCS „Transcontent” SRL a solicitat repunerea în termen a cererii de chemare în judecată; anularea Actului de control nr. 5-669767 din 18 noiembrie 2014; anularea Actului de control nr. 1-659418 din 04 decembrie 2014; anularea Deciziei nr. 2356 p/1 din 23 decembrie 2014 și anularea Deciziei nr. 36 din 12 februarie 2015; compensarea din contul IFS în beneficiul său a prejudiciului material în cuantum de 828 522 de lei, format din amenda aplicată; și încasarea venitului ratat.

Prin încheierea din 20 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d.107) a fost atrasă în proces în calitate de intervenient accesoriu Camera de Licențiere a Republicii Moldova.

Prin hotărârea din 01 septembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, (f.d. 127, 131-136 recto-verso) acțiunea depusă de ÎCS „Transcontent” SRL a fost respinsă ca fiind depusă cu încălcarea termenului de prescripție.

Prin decizia din 20 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 165-166, 167-178), a fost respins apelul declarat de ÎCS „Transcontent” SRL și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din 01 septembrie 2017.

Prima instanță și instanța de apel și-au întemeiat soluțiile adoptate pe dispozițiile art. 1 alin. (2), art. 14, art. 17 alin. (1) și (4), art. 25 alin. (1) lit. a) și alin. (3) din Legea contenciosului administrativ, art. 271 din Codul civil, art. 268 alin. (1), art. 269 alin. (1) și (2) din Codul fiscal.

În consolidarea soluțiilor sale, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, și Curtea de Apel Chișinău au reținut că, actele de control nr. 5-669767 din 18 noiembrie 2014 și nr. 1-659418 din 04 decembrie 2014 constituie acte preparatorii, care au stat la baza

emiterii actului administrativ contestat (decizia nr. 2356/p/1 din 23 decembrie 2014), și prin urmare nu pot constitui de sine stătător obiect al acțiunii în contenciosul administrativ, deoarece nu produc efecte juridice prin ele înșiși.

Referitor la decizia nr. 36 din 12 februarie 2015 a IFS, emisă pe marginea contestației depuse de contribuabil ÎCS „Transcontent” SRL, instanțele de fond au constatat că aceasta nu a dat naștere, nu a modificat și nu a stins careva raporturi juridice de drept administrativ, nu a stabilit o obligație fiscală suplimentară și nu a modificat-o pe cea stabilită de organul fiscal prin decizia emisă asupra cazului de încălcare fiscală, precum și nu a stabilit alte sancțiuni reclamantei. Prin urmare, aceasta nu constituie obiect al contenciosului administrativ. Din acest considerent, s-a ajuns la concluzia necesității de a respinge acțiunea în această parte, ca neîntemeiată.

În partea celorlalte acte, instanțele inferioare au constatat că dreptul la acțiune al reclamantei s-a născut la 10 martie 2015, când a recepționat decizia nr. 36 din 12 februarie 2015 a IFS, emise asupra contestației depuse împotriva deciziei nr. 2356/p/1 din 23 decembrie 2014. Respectiv, cererea de chemare în judecată urma a fi depusă în decurs de 30 de zile de la data de 10 martie 2015, iar data limită de depunere a acțiunii fiind 10 aprilie 2015. În speță, însă, cererea de chemare în judecată a fost depusă la 08 octombrie 2015.

În partea cererii de repunere în termen a cererii de chemare în judecată, instanțele au evocat că argumentele invocate de reclamanta în susținerea acesteia, și anume că acțiunea a fost depusă în termen, însă restituită în baza unor încheieri judecătorești, *de facto* contravin materialelor cauzei. Or, prin decizia din 14 septembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău (f.d.33) a fost menținută încheierea din 25 iunie 2015 a Judecătoriai Rîșcani, prin care a fost restituită acțiunea depusă de ÎCS „Transcontent” SRL. Prin urmare, nerespectarea exigențelor legale la depunerea acțiunii în judecată nu poate constitui temei legal de repunere în termen.

Mult decât atât, s-a constatat că și cererea de chemare în judecată ce a fost restituită prin încheierea din 25 iunie 2015 a Judecătoriai Rîșcani, la fel a fost depusă cu încălcarea termenului de prescripție de 30 de zile, deoarece a fost depusă după data de 10 aprilie 2015.

La 15 mai 2018, ÎCS „Transcontent” SRL, reprezentată de Victor Calancea, a declarat recurs împotriva deciziei din 20 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat că Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, și Curtea de Apel Chișinău au aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și o lege care a fost declarată neconstituțională.

Astfel, recurenta a menționat că la originea recursului se află hotărârea din 30 ianuarie 2018 a Curții Constituționale prin care a fost admisă excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art. 10 pct. 4 din Legea nr. 845-XII din 03 ianuarie 1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi (sesizarea nr. 154g/2017).

Prin hotărârea nominalizată, au fost declarate neconstituționale textele „activității fără licență” și „amendă în mărimea venitului brut” din articolul 10 punctul 4 din Legea nr.845-XII din 3 ianuarie 1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi.

În această ordine de idei, recurenta a opinat că hotărârea din 30 ianuarie 2018 a Curții Constituționale a servit drept temei pentru admiterea acțiunii civile intentate la cererea sa de chemare în judecată.

Recurenta a solicitat admiterea cererii de recurs și casarea deciziei din 20 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul de admisibilitate al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, acesta este inadmisibil, din motivele ce succed.

Articolul 431 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (2) că, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Conform articolului 433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4);
- a¹) recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 429 alin. (5);
- b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;
- c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;
- d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Prin prisma art. 434 în alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, instanța de recurs atestă că, în speță, calea de atac a fost demarată în interiorul termenului legal, deoarece din materialele cauzei nu poate fi stabilită data când i-a fost comunicată ÎCS „Transcontent” SRL decizia Curții de Apel Chișinău, iar drept consecință nu poate fi stabilit momentul când începe să curgă termenul de exercitare a dreptului acestuia de a ataca hotărârea judecătorească.

In concreto motivelor inserate în cererea de recurs, completul de admisibilitate le apreciază ca fiind lipsite de substanță și care nu pot fi acceptate. Or, conform prevederilor art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs trebuie să fie dactilografiată și trebuie să cuprindă esența și temeiurile recursului, argumentul ilegalității deciziei atacate, solicitările recurentului, propunerile respective.

Analizând cuprinsul cererii de recurs depusă de ÎCS „Transcontent” SRL, reprezentată de Victor Calancea, completul de admisibilitate evocă faptul că recurenta s-a limitat doar la transpunerea în cererea de recurs a unor pasaje din hotărârea nr. 2 din 30 ianuarie 2018 a Curții Constituționale.

Prin urmare, acestea nu pot fi reținute de către completul de admisibilitate, deoarece recursul împotriva deciziei instanței de apel este o cale de atac de drept, vizând în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat. Respectiv, recurenta urma să evidențieze, în cererea de recurs formulată, memoriul ilegalității și netemeinicii deciziei recurate.

În acest sens, urmează a se profila că, în cererea de recurs nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei și transpunerea unor constatări sau concluzii ale Curții Constituționale, ci este necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Or, motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Astfel, este de menționat că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură a învedera nelegalitatea hotărârii.

Mai mult decât atât, completul de admisibilitate consideră că nu pot fi acceptate nici alegațiile recurentei precum că la judecarea cauzei a fost aplicată o lege care a fost declarată neconstituțională. Or, în condițiile speței, instanțele de fond au respins acțiunea ca fiind tardivă, iar pe unele capete neîntemeiată pe motiv că actele contestate nu fac obiectul contenciosului administrativ. Respectiv, prima instanță și instanța de apel nu s-au expus asupra fondului cauzei și nu au aplicat norma materială invocată de recurentă ca declarată neconstituțională.

În această ordine de idei, instanța de recurs constată că, argumentele invocate în cererea de recurs, după esența lor, pot fi încadrate în temeiul prevăzut de art. 386

alin.(1) lit.b) din Codul de procedură civilă, aplicabil doar procedurii de apel și nu se regăsesc în art. 432 din Codul de procedură civilă, aplicabil recursului.

Ipotezele relevate certifică în mod clar caracterul lipsit de substanță al recursului declarat, deoarece ÎCS „Transcontent” SRL, reprezentată de Victor Calancea, nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel. Astfel, se evidențiază caracterul declarativ al recursului, deoarece este lipsit de conținut și desprinde simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanțele inferioare, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (Doorson împotriva Olandei, 26 martie 1996, §67). La acest capitol instanța de recurs reține că recursul declarat de ÎCS „Transcontent” SRL, reprezentată de Victor Calancea, nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că prezenta cerere de recurs a fost depusă după ce ÎCS „Transcontent” SRL a avut posibilitatea de a fi auzită de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea mutatis mutandis „Levages Prestations Services” împotriva Franței, cererea nr.21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că recurenteii i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzită combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (Blücher împotriva Cehiei, cererea nr.58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67)

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art.432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în unanimitate, ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de ÎCS „Transcontent” SRL, reprezentată de Victor Calancea, împotriva deciziei din 20 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de întreprinderea cu capital străin „Transcontent” societate cu răspundere limitată, reprezentată de Victor Calancea, împotriva deciziei din 20 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în

cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de întreprinderea cu capital străin „Transcontent” societate cu răspundere limitată împotriva Serviciului Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală mun. Chișinău, intervenient accesoriu Departamentul de înregistrare și licențiere a unităților de drept a Agenției Servicii Publice cu privire la contestarea actului administrativ.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Svetlana Filincova